

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
ΕΠΙ ΤΗ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ 2025
ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΦΑΛΗΡΟΥ ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΝΟΥ ΡΕΝΤΗ
ΚΚ ΣΕΡΑΦΕΙΜ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΚΛΗΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΦΙΛΟΧΡΙΣΤΟΝ ΛΑΟΝ
ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΥΤΟΥ

* * * * *

*Ἀπόστολοι ἐκ περάτων, συναθροισθέντες ἐνθάδε,
Γεθσημανῇ τῷ χωρίῳ, κηδεύσατέ μου τὸ σῶμα,
καὶ σύ, Υἱὲ καὶ Θεέ μου, παράλαβέ μου τὸ πνεῦμα.*

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Στὰ ὦτα, στὰ χεῖλη καὶ στὴ ψυχὴ μας ἔχει σταθεῖ, ὅλες αὐτὲς τὶς ἡμέρες τοῦ Αὐγούστου ποὺ προηγήθηκαν, τοῦτος ὁ ὕμνος, τοῦτο τὸ κάλεσμα τῆς Κυρίας Θεοτόκου πρὸς τοὺς Ἀποστόλους, τούτη ἡ προσευχὴ τῆς Θεομήτορος πρὸς τὸν Υἱὸ καὶ Θεὸ Της. Κάλεσμα στοὺς Ἀποστόλους γιὰ νὰ κηδεύσουν τὸ ἄσπιλο σῶμα Της. Προσευχὴ πρὸς τὸν Υἱὸ Της γιὰ νὰ παραλάβει τὴν ἁμωμο ψυχὴ Της.

Κι ὁ Χριστὸς θὰ ὑπακούσει τὸ λόγο τῆς Μητρὸς Του καὶ θὰ κατέλθει στὴ Γεθσημανῇ, ὥστε στὰ χέρια Του νὰ κρατήσῃ τὴν παναγία ψυχὴ Της. Κι οἱ Ἀπόστολοι θὰ καταφτάσουν θαυματουργικὰ ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης γιὰ νὰ πράξουν τὰ πρέποντα πρὸς τὸ σεπτὸ σκήνωμά Της.

Τὸ συγκινητικὸ τοῦτο ἑξαποστειλᾶριο, ὅπως καὶ σύνολη ἡ ὕμνογραφία τῶν ἡμερῶν φανερῶνει τὸν ἰσχυρὸ δεσμὸ μεταξὺ τοῦ προσώπου τῆς Παναγίας μὲ τὸ χορὸ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων. Ἡ σχέση αὕτη εἶναι ἰδιαίτερα σημαντικὴ γιὰ τὴν Ἐκκλησίᾳ μας. Ἡ

Παναγία τοποθετείται στο μέσο τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, ἀνάμεσα στοὺς μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ταπεινὴ Μαριάμ εἶναι ἐκείνη ποὺ ἐν σιωπῇ μαρτυρεῖ τὶς λεπτομέρειες τοῦ σχεδίου τῆς θείας Οἰκονομίας, τὶς ὁποῖες κανεὶς ἄλλος δὲν θὰ μποροῦσε νὰ γνωρίζῃ. Παραδίδει στοὺς Ἀποστόλους, κι ἐκεῖνοι μὲ τὴ σειρὰ τους σὲ ὅλη τὴν Ἐκκλησία, τὰ περὶ τῆς Γεννήσεώς Της, τὰ περὶ τῆς Εἰσόδου Της στὸ Ναό, τὰ περὶ τῆς ἐγκαταβιώσεώς Της στὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων, τὰ περὶ τῆς μνηστείας Της μετὰ τοῦ Ἰωσήφ, τὰ περὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τὰ περὶ τῆς Γεννήσεως τοῦ Θεανθρώπου, τὰ περὶ τῆς Ὑπαπαντῆς, τὰ περὶ τῆς φυγῆς στὴν Αἴγυπτο, τὰ περὶ τῆς ἐπιστροφῆς στὴν Γαλιλαία, τὰ περὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ δωδεκαετοῦς Ἰησοῦ στὸ Ναό τῶν Ἱεροσολύμων, τὰ περὶ τοῦ Γάμου ἐν Κανᾶ. Κατὰ τὰ τρία ἔτη ποὺ ὁ σωτήρας Χριστὸς ἔδρασε μετὰ τῶν ἀνθρώπων, ἡ Παναγία ἀκολουθεῖ τὸν Ἀγαπημένο Της Υἱὸ χωρὶς θόρυβο, χωρὶς νὰ ἀφήνῃ στίγμα, χωρὶς νὰ διεκδικεῖ ρόλο. Θὰ τὴν συναντήσουμε ξανὰ κάτω ἀπὸ τὸ Σταυρό, στὸν ἔσχατο πόνο. Κι ἔπειτα θὰ ἀκούσουμε τὸ ὄνομά Της μετὰ τῶν μυροφόρων γυναικῶν ποὺ θὰ σταθοῦν ἐνώπιον τοῦ κενοῦ μνημείου. Ἡ Παναγία εἶναι ἐκείνη ποὺ τελικὰ θὰ μυσταγωγῇ τοὺς Ἀποστόλους στὸ σωτήριο Πάθος καὶ στὴν Ἁγία Ἀνάστασι τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ Της.

Ἡ εἰκονογραφικὴ Παράδοσι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μᾶς ἀποκαλύπτει τὴν κεντρικὴ θέσι τῆς Παναγίας καὶ σὲ δύο ἀκόμα γεγόνота τῆς ἱερᾶς ἱστορίας ποὺ ἀκολουθοῦν τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ: στὴν Ἀνάληψι καὶ στὴν Πεντηκοστή. Κατὰ τὴν ἀπεικόνισι τῆς Ἀναλήψεως ὁ ἀγιογράφος θὰ τοποθετήσῃ στὸ κέντρο τῆς παραστάσεως τὴν Θεοτόκο, νὰ ἀποχαιρετᾷ τὸν Υἱὸ Της σὲ στάσι δεήσεως. Πλαισιώνεται ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους, οἱ ὁποῖοι μὲ θαυμασμὸ ἀνυψώνουν κι ἐκεῖνοι τὰ βλέμματα καὶ τὰ χέρια τους πρὸς τὸν οὐρανό. Κατὰ τὴν ἀπεικόνισι τῆς

Πεντηκοστῆς συχνά ὁ ἁγιογράφος θὰ ἀπεικονίσαι καὶ τὴ μορφὴ τῆς Παναγίας μεταξὺ τῶν μαθητῶν, οἱ ὅποιοι λαμβάνουν τὴ Χάρη καὶ τὸ Φωτισμὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ποὺ κατῆλθε σὲ αὐτοὺς ἐν εἵδει πυρίνων γλωσσῶν. Ἡ Ανάληψη καὶ ἡ Πεντηκοστή ὁλοκληροῦν τὴν ἀποστολὴ τοῦ Λυτρωτοῦ στὸν κόσμον καὶ εἶναι φυσικὸ ἡ ταπεινὴ Μαριάμ νὰ εἶναι ἐκεῖ παροῦσα, σημεῖο ἀναφορᾶς γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ἀφοῦ ἔζησε τὰ πρῶτα καὶ τὰ ἔσχατα τοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ σωτηρίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Ἰδιαιτέρον ἐνδιαφέρον ἔχει κατὰ τὴν σημερινὴ ἡμέραν τὸ πρῶτον τροπάριον τῆς Λιτῆς γιὰτὶ φανερῶναι τὴ σημασίαν τῆς παρουσίας τῶν Ἀποστόλων στὴ Γεθσημανή. Ὁ ὕμνος μεταξὺ ἄλλων λέει: Ἐπρεπε τοῖς αὐτόπταις τοῦ Λόγου καὶ ὑπηρέταις, καὶ τῆς κατὰ σάρκα Μητρὸς Αὐτοῦ, τὴν Κοίμησιν ἐποπτεῦσαι, τελευταῖον οὔσαν ἐπ' Αὐτῇ μυστήριον, ἵνα μὴ μόνον τὴν ἀπὸ γῆς τοῦ Σωτῆρος ἀνάβασιν θεάσωνται, ἀλλὰ καὶ τῆς τεκούσης Αὐτὸν τῇ μεταθέσει μαρτυρήσωσι. Ἐπρεπε, μᾶς ἐξηγεῖ ὁ ὕμνος, οἱ Ἀπόστολοι νὰ ἐποπτεύσουν τὸ μυστήριον τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ὥστε νὰ μὴν ἔχουν δεῖ μόνον τὴν Ανάληψη τοῦ Σωτῆρος ἀλλὰ νὰ εἶναι καὶ μάρτυρες τῆς μεταθέσεως τῆς Παναγίας εἰς τὸν οὐρανόν. Στὸ τροπάριον διακρίνουμε μίαν ἀναλογίαν μεταξὺ τῶν γεγονότων τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Γιὰ νὰ κατανοήσουμε τὴν ἀναλογίαν τῶν δύο περιστατικῶν ποὺ ὁ ὕμνος ὑπονοεῖ, θὰ πρέπει νὰ ἀναλογιστοῦμε τὸ περιεχόμενον τῆς σημερινῆς Ἑορτῆς. Ἡ Μαριάμ ὡς ἄνθρωπος ἀληθινός, παρόλο ποὺ μὲ τὸ βίον Της καὶ μὲ τὴν ἐπισκίασιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ μὲ τὴν κυοφορίαν τοῦ Θεανθρώπου κατέστη ἄσπιλος καὶ ἀμόλυντος καὶ εἶναι ἀειπάρθενος πρὸ τοῦ τόκου, κατὰ τὸν τόκον καὶ μετὰ τὸν τόκον, πέθανε ἀληθινά, ἀκολουθώντας τὸν πικρὸ δρόμον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ποὺ γνώρισε τὸ θάνατον μετὰ τὴν πτώσιν.

Ὅμως τὸν θάνατον τὸν νίκησε καὶ τὸν πάτησε ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος σαρκώθηκε ἀπὸ Ἐκείνη γιὰ νὰ ἀπελευθερώσει κάθε ἄνθρωπο ἀπὸ τὰ δεσμά τοῦ Ἄδη. Ὁ Χριστὸς κατανίκησε τὸν θάνατο μὲ τὴν Ἀνάστασή Του, ἡ ὁποία ἀναγγέλλει τὴν κοινὴ ἀνάστασι τῶν ἀνθρώπων, ποὺ θὰ συντελεστεῖ στὰ ἔσχατα. Ὅμως, γιὰ νὰ βεβαιωθοῦν οἱ πιστοὶ γιὰ τὴν πραγμάτωσι τῆς ὑπόσχεσις, ὁ Θεάνθρωπος ἀνασταίνει τὴν μητέρα Του πρὶν ἀπὸ τὴ δεύτερη ἔλευσή Του. Τὸ σῶμα τῆς Παναγίας δὲν μένει στὸ μνημεῖο ποὺ οἱ Μαθητὲς τὸ ἀπόθεσαν, ἀλλὰ ἐνώνεται μὲ τὴν Ἁγία ψυχὴ Της.

Ὁ Ὅσιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης, στὸ ἔργο του «Συναξαριστὴς τῶν δώδεκα μηνῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ», μᾶς παραδίδει τὴ διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἐκφράζεται ἀπὸ τοὺς Πατέρες, λέγοντας: Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Κυρία ἡμῶν Θεοτόκος, μετὰ τὴν ἐν τῷ τάφῳ τριήμερον αὐτῆς Κοίμησιν, ὅχι μόνον μετέστη, ἀλλὰ καὶ ἀνέστη ἀπὸ τοῦ τάφου, καὶ ἀνελήφθη εἰς τοὺς Οὐρανούς, ἦτοι ἐνώθη καὶ πάλιν ἡ ὁλόφωτος αὐτῆς ψυχὴ μετὰ τοῦ θεοδόχου αὐτῆς σώματος, καὶ οὕτως ἀνέστη ἀπὸ τοῦ τάφου. Καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασίν Της, εὐθὺς ἀνελήφθη σύσσωμος εἰς τοὺς Οὐρανούς, μᾶλλον δὲ καὶ ὑπὲρ τοὺς Οὐρανούς.

Τούτῃ τὴν μεγάλῃν εὐεργεσίαν ἐορτάζομεν σήμερον. Ἡ Παναγία, ὡς μητέρα τῆς Ζωῆς, εἶναι ἡ πρώτη ποὺ δέχεται τὰ πλήρη ἀποτελέσματα τῆς σωτηρίας, ποὺ ὁ Χριστὸς κομίζει στὸ ἀνθρώπινο γένος. Ἡ Ζωὴ κατανικᾷ τὸν θάνατο, στὸ πρόσωπο τῆς Παναγίας, ἡ ὁποία ὡς μητέρα ὅλων μας, καθίσταται ἐγγυήτρια τῆς δικῆς μας ὀριστικῆς ἀπελευθέρωσις ἀπὸ τὸν θάνατο.

Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο καὶ τελευταῖο μυστήριον τὸ ὁποῖο βιώνει ἡ Θεοτόκος, ὅπως ἀναφέρει ὁ ὕμνος. Εἶναι τὸ μυστήριον τῆς ζωῆς, τὸ μυστήριον τῆς ἀνάστασις, τὸ μυστήριον τῆς σωτηρίας.

Κι οἱ Ἀπόστολοι, ποὺ ὑπακούοντας τὴν ἐντολὴ τοῦ Χριστοῦ πορεύτηκαν σὲ ὅλα τὰ ἔθνη γιὰ νὰ κηρύξουν τὸ Εὐαγγέλιο τῆς σωτηρίας, συνάσσονται τώρα στὴ Γεθσημανὴ γιὰ νὰ γίνουν μάρτυρες τῶν ὅσων ὁ Θεὸς ἐπιφυλάσσει σὲ ἐκείνους ποὺ θὰ πιστέψουν καὶ τοῦτο δὲν εἶναι τίποτα λιγότερο ἀπὸ τὴν ἀτελεύτητο ζωή.

Παιδιά μου ἀγαπημένα,

Εὐχόμεθα ἡ Κυρία Θεοτόκος καὶ οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι νὰ ἐδραιώσουν μέσα στὶς ψυχές σας τὴν βεβαιότητα τῆς νίκης τοῦ Θεανθρώπου ἐπὶ τοῦ θανάτου καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἔτσι ὥστε νὰ πορεύεστε καὶ κατὰ τὸν παρόντα βίο μὲ ἀρετὴ καὶ σωφροσύνη, μὲ εὐαισθησία καὶ ἀγαθότητα, μὲ φῶς καὶ χαρά.

Χρόνια πολλὰ καὶ Παναγιосκέπαστα!

**Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΑΣ**

+ ὁ Πειραιῶς ΣΕΡΑΦΕΙΜ